

AZ A FURCSA VÁROS 2.

Ha megpörgetitek, és figyelmesen megnézik a földgömböt, láthatok rajta néhány sivatagot... Van közöttük egy, ami már nem is sivatag. De valamikor sivatag volt.

És volt egyszer egy város, nem messze ettől a sivatagtól. Hát, bizony, ez a város sem különbözött a sivatagtól – de ezt a város nem tudta magáról.

Hatalmas, felhőkig érő toronyházakban laktak az emberek. Autóik a lakónegyedek alatt, többszintű garázsokban. Csúcsforgalom idején az utcákon alig lehetett látni a kipufogócsövek füstjétől, amely szürke felhőkben telepedett rá a városra.

A zsúfoltabb tereken, az útkereszteződéseknél a közlekedési rendőrök gázálcot viseltek, s így is óránként kellett váltani őket, amíg helyükre végül is robot forgalmistákat küldtek.

Ebben a városban rég nem nőtt se fű, se virág, csak az üvegházakban. Kinn, a parkokban néhány kókadozó fa senyvedt. A füstfelhők nem engedtek át elég napfényt, így a falevelek élettelenül silányultak, megsárgultak.

A város vezetői a gyárakban színes műanyag fákat készítettek, s elültették őket. Ettől kezdve a lassacskán kiszáradó, színtelen levelű fák mellett, pompázó árnyaltokban „zöldeltek”, hivalkodtak a sorozatban gyártott műanyag jegenyék, platánok, ecetfák, fenyők.

A város lakói számára a járdákon – vízcsapok mintájára –, légcsapokat, légkutakat állítottak fel, melyekből egyfolytában oxigén áradt a füsttől terhelt levegőbe.

Olyan volt ez a település, mint egy jól működő óraszerkezet. Épp csak az ég kékje nem látszott a füsttől és a föld a betontól.

Az iskolában a gyerekek „rendszeres technikai képzést” kaptak. Az a szokás alakult ki, hogy iskolás éveik alatt elkészítenek egy nagyon furfangos gépet, szerkezetet, amelyet aztán az iskola szertárában hagynak az utánuk következő osztályok szórakozására és okulására.

Az Ivácsony Péterék osztálya is elhatározta: az iskola elvégzésekor, az évváró ünnepélyen minden tanuló bemutat egy robotot, amit saját maga tervezett és készített.

Az utolsó évben már dicsekedve számoltak be egymásnak a gyerekek:

– Az én robotom mindig bal felső sarokba rúgja a labdát a tizenegyesről.

– Az enyém hegedül.

– Az enyém palacsintát süt!

A készülő robotgyerekek nagyon hasonlítottak gazdáikhoz.

Ivácsony Péter, aki az osztály legszelídebb tanulója volt, nem tudta eldönteni, milyennek tervezze a maga robotgyerekét. Ő ugyanis olyant szeretett volna építeni, hogy az a lehető legjobban hasonlítson az emberhez.

Ezen gondolkozott Ivácsony Péter, s bújta a könyveket: dolgozott szorgalmasan, s végül, az évváró előtti hónapokban ő is megépítette a maga robotját: Koko Samut, aki épp olyan bonyolult „építmény” volt, mint osztálytársaié; csak kisebb és érzékenyebb.

Ivácsony Péter ugyanis tojásokból rakta össze a robotgyerek testét.* Hogy miért, azt nem árulta el senkinek. Ha kérdezték, titokzatosan mosolygott. Ahányszor ránézett a Samu gyerekekre, hangosan felkacagott örömeiben.

*Egyik-másik magyar nyelvjárásban, például a Székelyföldön a koko tojást jelent. (A szerző jegyzete)

Mert az olyan finoman mozgott, lépkedett; érthető, óvnia kellett magát, nehogy valaminek nekikoccanjon, és eltörje tojásfejét, tojásorrát, tojásahasát...

Ivácsony Péter roppant büszke volt Koko Samura. Samu is „büszke” Ivácsony Péterre. Alig várták, hogy daga-dozó mellett elvonulhassanak a vizsgáztató bizottság előtt.

Az iskolai évzáró ünnepélyre a végzősök szülei is eljöttek. A robotgyerekek pedig ott döcögtek az ünneplőben felvonuló családtagok mellett. Volt olyan robot is, mely úgy csörömpölt, mint egy kisebbfajta traktor, léptei alatt remegett az aszfalt.

Samu illemtudóan köszönt, majd megindult a többi robotgyerek felé, akiknek épp csak térdéig ért.

Hamarosan megkezdődött az ünnepélyes vizsga, mindenki elcsendesedett. A végzős diákok sorra bemutatták teremtményeiket... bekapcsolták, kikapcsolták, sétáltatták őket. Súlyokat emeltek, sütöttek, főztek, hegedültek – és sok egyéb csuda dolgot műveltek ezek a robotok, mindannyian bizonyították hasznosságukat.

Ivácsony Péter és Koko Samu került sorra. A vizsgáztató bizottság elnöke megkérdezte Pétertől:

– Na lássuk, mit tud Koko Samu?

– Szinte mindent, amit én! – felelte Ivácsony Péter magabiztosan.

– Hm! Kevés! Fel tud emelni egy kétszáz kilós zsákot?

– Nem! Hiszen én egy kis emberkének szántam a robotomat, nem emelődarunak!

Koko Samu buzgón és hálásan bólogatott: „Úgy-úgy...”

– Tessék megnézni – mondta Ivácsony Péter a vizsgáztató bizottság elnökének – milyen szép, milyen kedves és milyen érzékeny...

A bizottság elnöke csak hümmögött:

– Ez a példásan megépített robotgyerek, név szerint Koko Samu olyan, mint egy já-

tékszer, semmi okos dologra nem lehet felhasználni... Ismétlem – mondta jól megnyomva a szót –, átengedjük ugyan Ivácsony Pétert a vizsgán, de kifogásoljuk, hogy okos célok helyett haszontalanságokra pazarolja a találékonyságát, a tudását.

Ivácsony Péter átvette értesítőjét, és kissé elszontyolodva ballagott vissza a padjába.

Koko Samu szomorúan álldogált a többi robotgyerek mögött.

Mikor minden tanuló levizsgázott, felsorakoztatták a robotgyerekeket, s átvezényelték őket állandó állomáshelyükre: az iskolai szertárba. Kikapcsolták őket, s mint fémesen csillogó, élettelen gépek várták, hogy vakáció után majd áramot, újra életet adjon nekik valaki. Csak a Koko Samu szemei villámlottak ide-oda.

– Kapcsold ki! – szólt Ivácsony Péterre egyik osztálytársa.

– Nem tudom. Ezt csak ő tudja magának megtenni – szabadkozott Péter. – Úgy építettem meg, hogy hasonlítson rám: hiszen én sem halok meg, amikor alszom. Így ő sem kapcsol ki teljesen soha: nagyon érzékeny, és könnyen „fölbred”. És csak akkor „alszik el”, amikor akar. Most nem tud, mert megsértettek engem, és ez őt is felizgatta...

Koko Samu szemét elöntötték a fényhullámok, amikor a végzősök távozni készültek.

– Megyek én is veled! – súgta Péter felé.

Ivácsony Péter vigasztalóan megsimogatta:

– Vinnélek szívesen, de nem másíthatom meg az ígéreteket. Csillapodjál, és aludj el! Ne feledd, hogy bízom benned, és biztosan tudom, hogy nekünk van igazunk.

Koko Samu a szertár egyik sarkába tipegett, gépszeme villódzott. Miután az iskola gondnoka lezárta a terem ajtaját, a robotgyerek fájdalmasan zokogni kezdett.